Dzīvās tradicijas
Unikālais vieno
LĪBIEŠI

LĪBIEŠU KRASTA
stila grāmata

Interreg Estonia-Latvia
European Regional Development Fund

EUROPEAN UNION

DUNDAGAS NOVADS

VENTSPILS NOVADS

Lauku Ceļotājs
www.celotajs.lv

Living Cultures United by the Unique SETO

Dzīvās tradīcijas Unikālais vieno LĪBIEŠI

Living Cultures United by the Unique KIHNU

Dzīvās tradīcijas Unikālais vieno SUITI

Mazo etnisko kultūrtelpu attīstība un popularizēšana kā tūrisma galamērķis.

Projektā ir iekļauti četri etnisko kultūru reģioni – Setu zeme (Setomaa) un Kihnu sala Igaunijā, Lībiešu krasts un Suitu novads Latvijā. Visi šie reģioni ir īpaši un unikāli ar savu etnisko kultūru un vērtībām, un sauklis "Dzīvās tradīcijas: Unikālais vieno" apvieno visus četrus reģionus, izceļot to, ka katrā reģionā ikdienā tiek uzturētas vietējās unikālās tradīcijas.

LĪBIEŠU KRASTS

Šajā projektā atspoguļots Kurzemes piekrastes lībiešu tradicionālās kultūras mantojums.

Lībiešu krasta stila grāmatu var izmantot visi, kas ikdienā uztur un daudzina lībiešu krasta tradīcijas – tūrisma pakalpojumu sniedzēji, vietējās organizācijas u.tml. Stila grāmatas informācija un grafiskie elementi lietojami mārketinga un komunikācijas vajadzībām – brošūrās, mājas lapās, uz suvenīriem un citur.

Dzīvās tradīcijas Unikālais vieno LĪBIEŠI

Lībiešu krasts

Šī publikācija ir finansēta Igaunijas – Latvijas Programmas no Eiropas Reģionālās attīstības fonda projekta "Mazo etnisko kultūrtelpu attīstība un popularizēšana kā tūrisma galamērķis" ietvaros.

Šī publikācija atspoguļo autora viedokli. Programmas vadošā iestāde neatbild par tajā ietvertās informācijas iespējamo izmantošanu.

ISBN 978-9934-19-393-4

UDK indekss 94(=511.114)

Li030

Autors izmantojis Indriķa "Livonijas hronikā" sniegto informāciju un attēlojis 12.gs. notikumu: *"Turaidā, kur mūks Teodorihs sludināja kristīgo ticību, lībieši bija nolēmuši viņu upurēt saviem dieviem, jo mūka sējumi tīrumos deva labāku ražu nekā pašu sējumi, kas, lietus pārplūdināti, aizgāja postā. Balstoties uz senu lībiešu "tiesas likumu", baltā zirga gājumam vajadzēja izlemt sagūstītā mūka likteni. Ja zirgs kāptu pāri šķēpam ar kreiso kāju, Teodorihu gaidītu nāve, ja ar labo kāju – viņš paliktu dzīvs. Neskatoties uz cilšu zīlnieka argumentiem, ka kristiešu dievs, sēžot zirga mugurā iejaucas tiesas procesā, arī pēc eksperimenta atkārtošanas, zirgs palika uzticīgs savam viedoklim un saglabāja Teodoriha dzīvību."*

< A.Baumanis. 1887. "Likteņa zirgs"

Lībieši jeb līvi senatnē

Līvlizt vanāst

Vēstures rakstos Baltijas somu tauta lībieši pirmo reizi minēta 12. gs. Kopš 12. gs. beigām tagadējās Latvijas teritorijā izšķirami šādi lībiešu novadi: Ziemeļkurzeme, Daugavas lejtece, Gaujas lejtece, Metsepole un Idumeja Vidzemē, kur blakus dzīvoja gan lībieši, gan latgaļi. Ziemeļkurzemē bijušas zemes ar nosaukumiem: Bandava, Ventava, Vanemā.

11. un 12. gs. lībieši dzīvojuši pilskalnos: Aizkrauklē, Turaidā, Sateselē, Kurzemē Talsos, Tukumā, Nogalē, kā arī ciemos: Mārtiņsalā, Salaspils Laukskolā, Doles Raušos, Ikšķilē. 12. gs. sāka veidoties Rīga. Tās vietā jau atradās divi ciemi, kuros lielākoties dzīvojuši Kurzemes un Daugavas lībieši.

13. gs. visas Latvijas teritorijā dzīvojošās vietējās tautas jau bija pakļautas un kristianizētas. Mainījās to tradicionālais dzīvesveids. Lībieši pakāpeniski tika asimilēti. Daudzie kari un epidēmijas Vidzemē noveda pie lībiešu izzušanas.

Gaujas lībieši. 12. gs.

Kurzemes lībieši

Kurāmō līvlizt

Kurzemes lībiešu izcelsme nav līdz galam izpētīta. Tā kā Kurzemi kari skāra mazāk, te vietējie jūrmalnieki bija labākā situācijā. Svarīga loma bija arī pastāvīgajiem sakariem ar radniecīgajiem Sāmsalas iedzīvotājiem.

Krasa pārmaiņa notika 19. gadsimtā. Piekrastē dzīvojošie, arī lībieši, sāka būvēt buriniekus, K. Valdemāra rosināti sūtīja dēlus jūrskolās, kuģoja uz Rīgu, Kēnigsbergu, Helsinkiem, Amsterdamu, tādējādi gūstot plašāku redzesloku.

19. gs. beigās daļa Kurzemes lībiešu, ieguvuši pārvietošanās brīvību, pārcēlās uz dzīvi pilsētās un citos novados, daļēji zaudējot piederības apziņu savai tautai.

< Ziemeļkurzemes karte

1

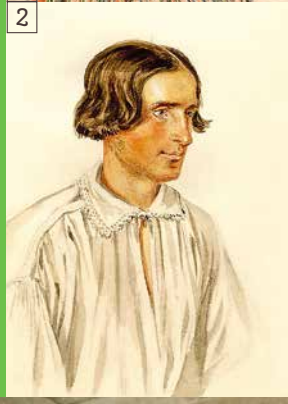

2

Kādi bija lībieši

Mingizt vȯļtõ līvlizt

1846. gadā A.J.Šēgrēns: *"...viņi pazīstot visādas burvestības [..]. Tiem esot laba galva un lielas garīgās spējas."*

1888. gadā Ē.N.Setele: *"...viņi ir drosmīgi, izlēmīgi, mantkārīgi, dusmās nepiekāpīgi, talantīgi [..]. Jūra ir lībieša tīrums un druva."*

1889. gadā V.Vallins (Voionmā): *"Lībieši ir gari un plecīgi, daudzi ar ērgļa degunu un melnīgsnēji. [..] Lībieši gan arī zina, ka somu, igauņu un lībiešu valoda ir vienas cilmes. Šie trīs vīri – soms, igaunis un lībietis – vienmēr, kad sagadās vienā kuģī, ir tik vienprātīgi, ka naudas lietās bieži visvairāk uzticas cits citam."*

Lībieši un "krieviņi" jeb voti.
20. gs. 20.gadi. A.Cīrulis

Valoda

Rāndakēļ

Lībieši Kurzemē līdz pat mūsdienām savu valodu sauca par jūrmalas valodu, līb. rāndakēļ, sevi viņi dēvēja vai nu rāndalizt (jūrmalnieki) vai kalāmīed (zvejnieki). Tā lībieši, kuri dzīvoja pie jūras, nostatīja sevi iepretī latviešiem, kuri dzīvoja "kalnā" Dundagas pusē. Lībiešu un latviešu dzīves vide un dzīvesveids gadsimtiem ilgi daudzējādā ziņā bijis līdzīgs. Toties valodas nav radnieciskas.

Valodas ziņā lībiešu tuvākās radu tautas ir igauņi, somi, karēļi, tālākās – sāmi, unģāri, mordvieši. Lībiešu valodu dēvē par Baltijas somu valodām piederīgu. 19. gs. lībiski runāja ap 3000 cilvēku, bet mūsdienās tajā sazināties spēj vairs tikai ap 30 cilvēkiem.

Valsts valodas likuma 4. pantā teikts, ka "Valsts nodrošina lībiešu valodas kā pirmiedzīvotāju valodas saglabāšanu, aizsardzību un attīstību."

Kā lībiešu tradicionālās kultūras daļa lībiešu valoda iekļauta Latvijas kultūras kanonā.

< Popes pagasts. Jaunavas tautas uzvalks. 1927. F.Bange

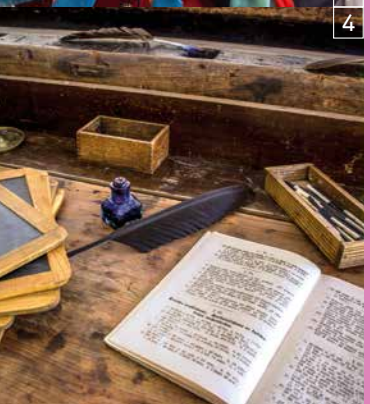

3
4

Divvalodība

Kōdkīelrōkāndimi

"Lībiešu valodai bija saskare ar latgaļu, kuršu un zemgaļu valodu, vēlāk ar latviešu valodu...diezin vai ir iespējams veidot kaut vienu lībiešu frāzi, kurā nebūtu atrodams kāds latviešu cilmes vārds."

P. Ariste, igauņu valodnieks

Kad lībieši sāka runāt latviski, latviešu valodā ienāca šādi lībiešu vārdi: **Allaž, jauda, joma, kaija, kāzas, kukainis, launags, liedags, muiža, paisums, pestīt, pīlādzis, selga, sēne, tērauds, vagars, vajag, zaimot.**

Latviešu valodā dažus vārdus turpmāk sāka darināt pēc lībiešu valodas parauga, piemēram: **Durpakaļa, krāsnspakaļa, galdapakša, klētsapakša, istabaugša.**

Lībiešu ciemi
Līvõd kilād

Tie atrodas šaurā piekrastes joslā starp jūru un mežu. Ciemu veidošanās bija cieši saistīta ar piekrastes reljefa īpatnībām (vigām un kangariem), senajiem ceļiem, upēm un valkiem. Mūsdienās šie 12 Ziemeļkurzemes ciemi, kuri ieauguši apkārtējā piekrastes vidē, vēl arvien ļauj atpazīt lībisko kultūrainavu ar saudzējamu vērtību.

Lībiešu ciemiem ir nosaukumi gan latviski, gan lībiski:
Lūžņa - Lūž; Miķeļtornis - Pizā; Lielirbe - Īra; Jaunciems - Ūžkilā; Sīkrags - Sīkrõg; Mazirbe - Irē; Košrags - Kuoštrõg; Pitrags - Pitrõg; Saunags - Sānag; Vaide - Vaid; Kolka - Kūolka; Melnsils - Mustānum.

Ciemu apbūvi laika gaitā papildināja un ainavu veidoja muižai, pagastam, draudzei vai valstij piederošas būves:
Baznīcas - Kolkā, Pitragā, Mazirbē, Lielirbē, Miķeļtornī;
Krogi - Kolkā, Mazirbē, Miķeļtornī;
Bākas - Kolkā un Miķeļtornī; Mācītājmuiža - Mazirbē.
Arī skolas, mežsargu mājas, robežsargu kordoni, noliktavas.

5 6

7 8

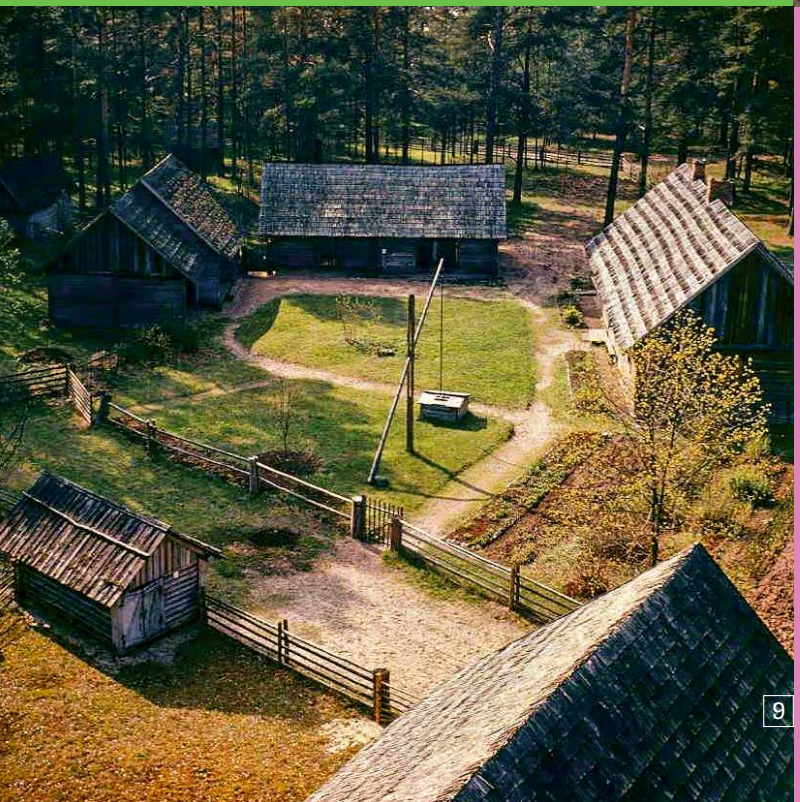

9

Lībiešu sēta
Kõrand

19. gs. sākumā lībieši Kurzemes jūrmalā dzīvojuši apmēram 150 sētās no Rojas upes ietekas līdz Ventspilij.

Sētu veidoja divi pagalmi. Tīrā pagalma vidū novietota dzīvojamā māja, aka, iepretī klētis, Sētai bija neliels augļu dārzs, bišu drava.

Saimniecības pagalms ar lielo trīsdaļīgo kūti bija atdalīts ar iežogotu gatvi (9. att.), pa kuru dzina lopus ganos.

Attālāk atradās pirts, rija ar piedarbu, no vecas pārzāģētas laivas (10. att.) darināts dūmnams zivju un gaļas kūpināšanai, bišu mājiņa, arī tīklu būdas, kuras gan tika izvietotas krastmalā sedumos jeb valgumos (11.att.).

Sētu labi sakārtoja raksturīgie sklandu (12.att.), riķu (13. att.), kā arī slīpie sāmīšu (Sāmsalas) žogi.

Tāpat kā visā būvniecībā, arī būvējot žogus, tika izmantots tieši tik maz kokmateriāla, cik nepieciešams konkrētā žoga funkcijai. Kā izņēmums varētu būt dekoratīvāki žodziņi ap piemājas košumdārzu, kas pasargāja augus no sīklopiem. Ilgs mūžs bija no kadiķiem un ozolkoka būvētiem žogiem.

Dzīvojamās mājas senāk sedza lubu jumti, kurus saturēja līkās kabas no īpaši piemeklētiem kokiem (14.att.), kā arī slogi pret vēja brāzmām. Vēlāk, pēc muižkunga pavēles, lai taupītu kokmateriālus, jumtus sāka segt ar skaidām, reizēm pat kārniņiem.

Ēkas celtas galvenokārt guļbūvē no aptēstiem baļķiem

Mājā ieiet caur priekšnamu, no kura var nokļūt dižistabā, virtuvē, saimnieka istabā (15.att.).

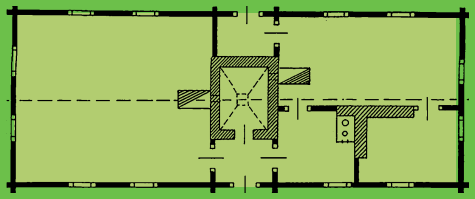

15

Dižistabā gan ēda un gulēja, gan darīja darbus: auda un lāpīja tīklus, vija auklas, darināja apģērbus, laboja darbarīkus. Svarīga mājas iekārtā bija krāsns ar kurtuvi jeb pavardu virtuvē, bet pati krāsns atradās istabā un apsildīja to.

Krāsns tuvumā, skalu gaismā, garajos rudens un ziemas vakaros gan strādāja, gan stāstīja teikas un pasakas.

10

11

12

13

14

Vietvārdi un mājvārdi

Kūožnimūd ja kuodānimūd

Ziemeļkurzemes lībiešu ciemu vietvārdu senākie pieraksti atrodami 13. gs. avotos.

Lībiešu ciemos arī mūsdienās atrodami vairāki lībiešu izcelsmes mājvārdi, piemēram:

Kilāsidāmi – ciema vidus (sirds), lib. kilāsidāmi
Rāndalisti – jūrmalnieki, lib. rāndalizt
Jugomegi – upeskalni, lib. jõugõmäg
Norpiedagi – jaunpriedes, lib. nūorpiedāg
Jālgabi – pilsētnieki (Pilsētas), lib. jālgab
Valdamo – baltās zemes, lib. vāldamõ
Sepes – meistari (Kalēji), lib. siepā
Kūvali – mēnesgaismas, lib. kūval
Līltaji – stabulētāji, lib. līltaji
Edrumi – ziedi, lib. ēdrõm
Kurgati – dzērves, lib. kurg
Alabi – vītoli, lib. alāb
Ķeļķi – kamanas, lib. kīelk
Šanti – nabagi, lib. saņt
Lainti – viļņi, lib. laint
Randi – krasti, lib. rānda
Nigliņi – bites, lib. nigļiki
Eļmi – dzintari, lib. eļm
Ūši – jaunās, lib. ūž
Selgas, lib. sālga
Vigas, lib. vigā

< Ziemassvētku puzurs Brīvdabas muzejā

Senā laika skaitīšana

Vanā āiga luggimi

Gadu iedalīja vasaras un ziemas laikā. To noteica gājputnu ierašanās pavasarī (tie tika modināti), bet rudenī, tiem dodoties prom, uzskatīja, ka putni aizmieg kaut kur tuvumā.

Janvārī cūkām par godu atzīmēja Teņa dienu, līb. Tõṇṇizpāva. Vārīja cūkas galvu, kuras kaulus vēlāk nesa uz mežu, lai cūkas vasarā mierīgi ganītos. Nedrīkstēja aust un lāpīt tīklus, lai cūkas nesaplēš.

Februārī Sveču dienā, līb. Kīṇḍõļpāva, vārīja biezputru, cepa speķa raušus.

Svarīgi bija Meteņi jeb līb. Vastalovā, jo zvejnieku domas tad sāka pievērsties zvejai.

Ievērojama vieta senajā laiku skaitīšanā bija Lieldienām, līb. Lejāvõtāmõd. Svētku rītā ziedoja Jūras mātei, pušķoja laivas, ēkas, laukus.

Vissvarīgākā diena bija Miķeļi, līb. Mikīļpāva. Ganībās vairs nelaida zirgus. Sākās veļu laiks. Lielo vētru dēļ negāja jūrā.

Ar Mārtiņiem, līb. Marṭpāva, sākās rudens un ziema. Kāva lopus, taisīja desas, brūvēja alu. Gāja ķekatās, šis rituāls lībiešiem bija svarīgs kā atšķirīga, tikai viņiem raksturīga ieraža, radniecīga ar Sāmsalas igauņiem.

Ziemassvētki, līb. Taļžpivād, bija saistīti ar baznīcā iešanu, tomēr uz galda turēja degošu sveci un atvērtu garīgu grāmatu pret tumsas spēkiem.

16

17

18

19

Senlaiku ticība

Vanā āiga usk

Lībieši tāpat kā citas radu tautas uzskatīja, ka visai dabai ir dvēsele. Cilvēks ir krusta jeb kristīta dvēsele.

Zemes māte un Debesu tēvs ir visaugstākie gari. Zemes mātei vārds ir Maģā. Zeme nepieder nevienam. Dodoties svešumā, par piemiņu ņēma līdzi saujiņu dzimtās zemes.

Vislielākā garu saime ir jūras ļaudis. Jūrā mīt zilās govis un zilie jūras zirgi. Taču galvenā ir Jūras māte. Lībieši ir Jūras mātes tauta. Iemīļota teika lībiešiem ir par jūras kāzām. Jūras mātei upurē, īpaši pavasarī, pirmoreiz ejot jūrā.

Gars ir arī katrai laivai un kuģim.

Raksturīgs tēls senajā ticējumu pasaulē ir saltkurpji jeb līb. kīlmakānga. Tas ir milzīgs mazu būtņu bars, kas pārvietojas pa mirušo ceļiem. No tiem var aizsargāties ar krustu, nostājoties krustceļos, protams, ar sudraba lodi.

Līdz mūsdienām saglabājušies nostāsti par vilkačiem, minot pat vēsturiski reālas personas. Vilkatis ir cilvēks, kurš pārvēršas par vilku, ieraugot ķēvi ar kumeļu, dzirdot zirgu zviedzam, vai ganus saucot.

Bet katram cilvēkam jādzīvo divi mūži: dzīvojamais, līb. jeltõb igā, šajā saulē un garais mūžs, līb. pitkā igā, – pēc tam.

20

21

Ēšanas paradumi

Sīemnāiga irdõkst

1858. gadā F.J. Vīdemanis rakstīja: " Zivis, it sevišķi butes un reņģes visdažādākos veidos – vārītas vai ceptas, sālītas, žāvētas, kūpinātas – ir ne tikai lībiešu galvenais uzturs, bet arī svarīga prece, kura viņiem dod naudu nepieciešamo lietu iegādei."

Galvenā maize bija rudzu maize, līb. riggi lēba. To cepa sestdienās.

Sevišķā cieņā bija rauši no neraudzētas mīklas ar kartupeļu, burkānu, krējuma pildījumu, līb. sūrkakūd. Senas cilmes ēdiens bija arī baltās putraimdesas, līb. sūrmõd mõka, ko gatavoja iepildot lopu zarnās vārītus putraimus, speķi, sīpolus. Nebija pieņemts pievienot asinis.

Parastākais ēdiens bija putra, līb. rok. Raudzēta piena putra jeb skābputra, līb. appõnrok, tika vārīta no miežu putraimiem, pielejot pienu, tad karstā putrā laida iekšā ar karoti rūgušpienu. To lietoja ēšanai aukstu, jau ieskābušu.

22

23

Dziesmas un danči

Lõlõd ja dāntšõd

Pie senākajām lībiešu dziesmām pieder pavasara ieražu dziesma "Tšitšõrlinki", latv. Čivinātājputniņš, ar kuru Lieldienās tiek modināti putni.

Savdabīga ir Meteņu dziesma ar piedziedājumu: "Zingi, pringi, vastalovā!". Tāpat tikai lībiešiem raksturīgs ir O. Loritsa pierakstītais Mārtiņdziesmas piedziedājums: "Oidīridī, oidīridī!". Tomēr bieži sastopama līdzība ar latviešu dziesmām.

20. gs. sākumā, kad sarosījās lībiešu sabiedriskā dzīve, veidojās kori, tika darinātas kora dziesmas ar K.Staltes dzejas vārdiem, izmantojot jau zināmas cittautu, lielākoties somu un igauņu melodijas.

Lībiešu seno deju mūzika nav pierakstīta. Dziedāšana lībiešu valodā patlaban būtu uzskatāma par vienu no būtiskām lībiešu identitātes pazīmēm.

Lībiešu karoga svētki Ventspilī >

24

25

26

Tērpi, raksti un krāsas

Õrõnd, kērad ja vermõd

Lībieši tradicionālo apģērbu jeb tautastērpu vēl valkāja 19. gs. beigās. Visātrāk tautiskās ieražas izzuda vīru apģērbā. Visilgāk tradīcijas saglabāja sievas, īpaši dodoties uz baznīcu, kā arī kāzu svinībās.

Etnogrāfiskajiem sieviešu goda tērpiem raksturīgas aubes, līb. mitš, ar grezni rotātu pakauša daļu; baltie priekšauti, līb. ežõrõn; ne tikai baltas, bet arī sarkanas un raibi izrakstītas adītas zeķes, līb. sukā; lielie un mazie pirktie lakati, līb. krīzdag, kurus kāzās un baznīcā valkā arī zem senajām villainēm, līb. villikat.

27

< Istaba ar skapi Kubalu skolas muzejā

Mūsdienu lībiskie simboli

Karogs – Tā proporcijas atbilst Latvijas karogam, krāsas atveido lībieša dzīves vidi un ataino skatu, ko redz zvejnieks, atgriežoties mājās no zvejas: augšā priežu zaļš, vidū liedaga smilšu baltais, apakšā jūras zils.

Emblēma – Lībiešu emblēmu ar karoga krāsām uzzīmēja Mākslas akadēmijas students lībietis Andrejs Šulcs, lai to publicētu uz lībiešu kalendāra vāka Rāndalist Ājgarāntõz 1933. gadā. Mūsdienās šī emblēma ir pamatā Līvu savienības nozīmītei.

Himna – Mūzika tāda pat kā igauņu un somu himnai, vārdu autors K.Stalte.

Lībiešu tautas nams Mazirbē – Uzbūvēts 1939. gadā, katru gadu augusta pirmajā sestdienā pie tā svin Lībiešu svētkus.

Lībiešu tautas nams Mazirbē >

28

29

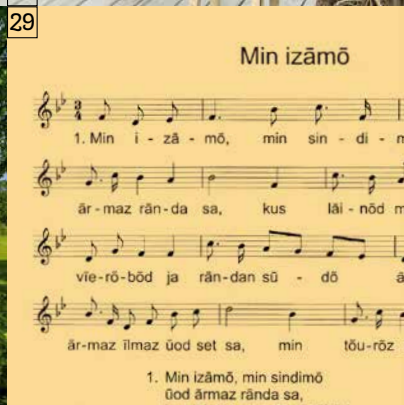

< Lībiešu svētki ar ugunskuru Mazirbes jūrmalā

Mūsdienās lībisko stilu var vērot:

- Lībiešu svētkos Mazirbē: tērpi, karogi, dziesmas, dejas, izstādes, grāmatas, suvenīri, sarunvaloda, etnogrāfiskā istaba
- Latvijas Etnogrāfiskajā brīvdabas muzejā: tradicionālās lībiešu sētas apbūve, žogi, ēkas, sadzīves priekšmeti, zvejas rīki, tekstīlijas, augi, ziedi
- Ventspils piejūras brīvdabas muzejā
- Turaidas muzejrezervātā
- Nacionālajā vēstures muzejā
- Kolkas lībiešu centrā "Kūolka"
- Lībiešu bērnu vasaras nometnē "Mierlinkizt"
- Ansambļu "Līvlist", "Rāndalist", "Laula", "Piški kāndla", "Kāndla", "Nurmorkestr", "Skandinieki", kora "Lōja" tērpos un priekšnesumos.

Grafiskās zīmes stāsts

Grafiskās zīmes krāsas un zīmējums veidots no cimdu raksta, kurā izmantots stilizēts augu motīvs un kurš tiek uzskatīts par lībiešiem raksturīgu. Cimdu raksts nāk no Lielirbes ciema, cimdi adīti 20. gs. 50. gados.

Cimdiem bez praktiskās bijusi arī simboliska jēga. Tie izmantoti, piemēram, kāzu rituālos, līgavai apdāvinot kāziniekus. Rozā krāsas dažādie toņi arī Latvijā ienāca 19. gs. otrajā pusē ar ķīmiskajām krāsām un lībiešu ciemos tika lietoti gan cimdos, gan prievītēs, gan brunču svītrās.

Cimdu raksts no Lielirbes ciema

Irbes upes ieteka Baltijas jūrā

Lībiešu krasta grafisko zīmi var izmantot visi, kas ikdienā uztur un daudzina lībiešu krasta tradīcijas. Zīme lietojama mārketinga un komunikācijas vajadzībām - brošūrās, mājas lapās, uz suvenīriem un citur.

Grafiskā zīme pieejama:
www.dundaga.lv/lv/dundaga/aktualitates/libiesu-krasta-grafiska-zime/

Grafiskā zīme Horizontāla

Lībiešu krasts

Vertikāla

Lībiešu krasts

Grafiskās zīmes krāsas

Lielirbes ciema cimdu raksta toņi

Pantone 673C
CMYK 9-59-0-0
RGB 223-133-186
df84ba

Pantone 360C
CMYK 63-0-85-0
RGB 105-189-83
6bc048

Pantone 439C
CMYK 59-66-63-54
RGB 69-54-53
443634

Zīmes lietošana

Brīvais laukums ap horizontālo grafisko zīmi ir stilizēta zieda platumā, ap vertikālo zīmi – stilizēta zieda augstumā.

Horizontālās zīmes minimālais platums 35 mm
Vertikālās zīmes minimālais platums 25 mm

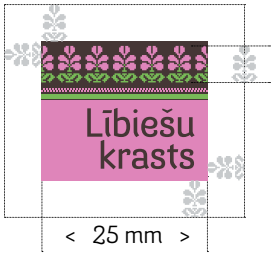

Papildus dekoratīvais elements

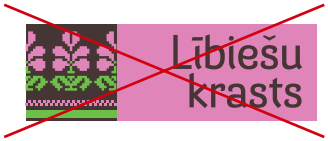

Kļūdainas proporcijas, zieda izvietojums un slīpums.

Kļūdains zieda krāsojums.

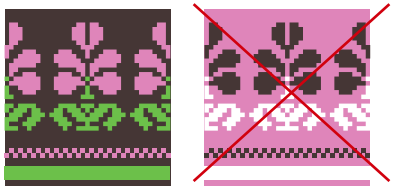

Nav vēlams lietot grafisko zīmi ar baltiem burtiem uz melna fona.

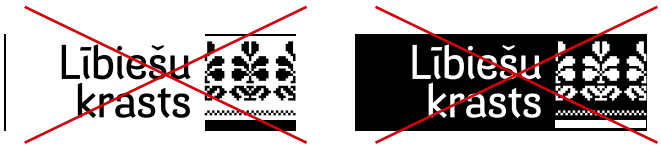

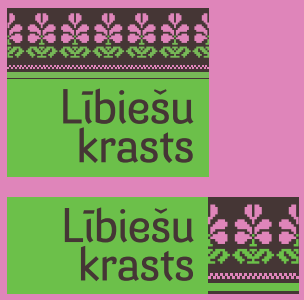

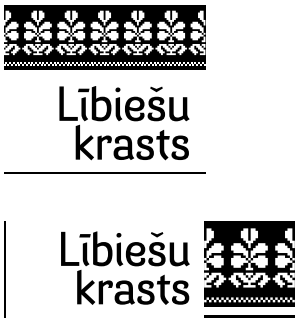

Zīmes novietojums

Veidlapa, A4 formāts

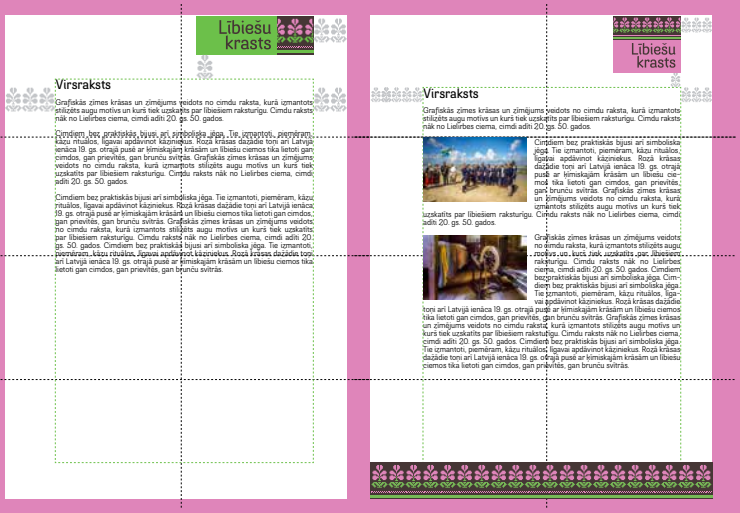

Vizītkarte

Vizītkartes otrā pusē zīme un fotogrāfija

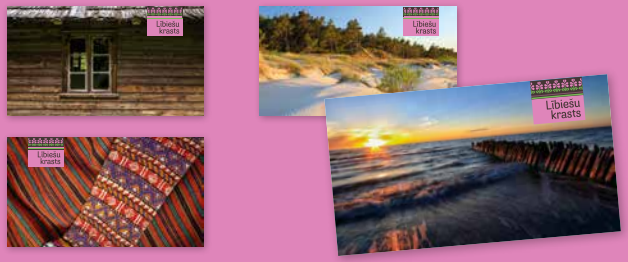

Burtu garnitūras

Barcis/Regular, Medium, Bold

AĀBCČDEĒFGĢHIĪJKĶLĻMNŅOPQ
RSŠTUŪVXYWZŽ
aābcčdeēfgģhiījkķlļmnņopqrsštuūvx
ywzž 1234567890!?.,

AĀBCČDEĒFGĢHIĪJKĶLĻMNŅOPQ
RSŠTUŪVXYWZŽ
aābcčdeēfgģhiījkķlļmnņopqrsštuūv
xywzž 1234567890!?.,

AĀBCČDEĒFGĢHIĪJKĶLĻMNŅOP
QRSŠTUŪVXYWZŽ
aābcčdeēfgģhiījkķlļmnņopqrsštuū
vxywzž 1234567890!?.,

Fotoattēlu saraksts

1. A.V. Pecolds. Kolkasragā. 1846. LNV muzeja Rokrakstu, zīmējumu, fotoattēlu un dokumentu kolekcija, ZAE 4274
2. A.V. Pecolds. Hansa Valdmera portrets. 1846. LNV muzeja Rokrakstu, zīmējumu, fotoattēlu un dokumentu kolekcija, ZAE 4
3. Jūrmalas valoda ir manas mātes valoda
4. Kubalu skolas muzejs
5. Pitraga baptistu baznīca. Dievnams celts 1902.g.
6. Lībiešu sētas "Dēliņi" vārti Latvijas Etnogrāfiskajā brīvdabas muzejā
7. Lībiešu sētas "Dēliņi" klēts jumts ar vabām
8. Tīklu būda no Košraga zvejnieku ciema. Brīvdabas muzejs

9.-15. Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja arhīva materiāli.
J. Jaunzems. Kurzemes sēta. Rīga: V.Tepfera izdevums, 1943.g.
S. Cimermanis. Zveja un zvejnieki Latvijā 19. gadsimtā.
Rīga: Apgāds Latvijas Zinātņu akadēmijas vēstis, 1998.g.

16. Lībiešu ansambļa "Līvlist" ķekatnieki
17. Līgavas vainags
18. Pulkstenis Kubalu skolas muzejā
19. Putnu modināšana Kolkas jūrmalā
20. Pūtelis – sens launaga ēdiens
21. Sklandrausis, dižrausis, burkānrausis, žograusis
22. Lībieši pie svētku galda. 20.gs. 20. gadi. A.Cīrulis
23. Zivju kūpināšana «Pūpolos», Kolkā
24. Mežģīnes
25. Aube un lakats
26. Grožī
27. Zeķes
28. Lībiešu kāzu uzvedums Lībiešu svētkos Mazirbē
29. Lībiešu himnas notis

Papildus informācija par lībiešiem

Lībiešu kultūras, valodas un vēstures portāls **www.livones.net**

Brošūras izdevējs:

visit.dundaga.lv

ventspilsnovads.lv

Lauku Ceļotājs
Baltic Country Holidays

Sadarbībā ar:

Līvõd Īt

Teksta autori: Zoja Sīle, tālr. 29191832, Lauku Ceļotājs,
arhiteks Jānis Saknītis

Ilustrācijas un foto: Latvijas Nacionālais vēstures muzejs, Zojas Sīles personīgais arhīvs, Jānis Saknītis, Lauku Ceļotājs arhīvs, Ainars Gaidis, Alanda Pūliņa, Aldis Pinkens

Dizains, makets: Ainars Gaidis

Lībiešu krasts